

NVE
nve@nve.no
referanse 201502667

Oslo, 1. september 2015

Hørings svar om uttak av tariffer i distribusjonsnettet

Vi viser til høringsdokument 3:2015 av 07.05.15 fra NVE, og forslag til mulig endring av forskrift for nettvirksomheten.

Norsk Fjernvarme mener et det er riktig at det skjer en harmonisering av tariffstrukturen i distribusjonsnettet, som bidrar til riktige investeringsinsentiver for strømmett og fjernvarme.

Oppsummert våre overordnede kommentarer til forslaget:

- Vi er positive til økt grad av effekttariffering
- Fasteledd skal begrenses til administrative kostnader som kan føres direkte til kunde
- Fjernvarmeaktører bør ha tilbud om uprioritert overføring tilsvarende dagens regelverk

Bakgrunn

NVE ønsker at tariffene i større grad gjenspeiler hvordan kostnadene i nettet oppstår. Det er i dag et høyere effektuttak i nettet enn tidligere, og det er mange drivere for redusert brukstid i nettet, og dermed økt behov for mer effekt mot 2030. Dermed vil kostnadene for å bygge nett i større grad avhenge av effekt enn energi.

Innføring av AMS vil kunne gi nettselskapene flere muligheter for tariffutforming. NVE vurderer derfor å stille strengere krav til hvordan nettselskapene utformer tariffene, slik at kostnadsnivået synliggjøres. Dette vil ikke øke nettselskapenes tariffinntekter, men gi en mer rettferdig og nøytral fordeling av nettkostnadene.

Kort innledning om fjernvarens rolle i energisystemet

Flere studier har vært gjort av fjernvarmesektoren de siste årene, også fra NVEs side. NMBU leder et pågående forskningsprosjekt som ser på samspillet mellom kraftsystemet og termisk energi, Flexelterm, ut 2016. Konklusjonen fra studiene viser at fjernvarmen spiller en rolle ved å avlaste kraftsystemet i perioder med effektknapphet, og at dette er viktigere jo større markedsandel fjernvarmesystemet har i et område. Over 90 prosent av større byer har etablert fjernvarme, og bransjen er inne i en fase med fortetting i sentra, og utvidelse av fjernvarmenettet på nyetablerte steder. Fjernvarmen bygger infrastruktur og tilbyr fornybar reserve. Den er et fremtidsrettet tiltak i urbaniseringstrenden.

Fjernvarmesystemet produserer i snitt 5 TWh pr år, om lag 3000 MW installert effekt. Jevn utbygging vil gi 6- 8 TWh i 2020 – og 4- 5000 MW installert effekt. Videre vekst vil følge av fortetting i byene. På sikt regner bransjen med å utgjøre 40 prosent av varmemarkedet i de større byene, og representere en del av den fleksibiliteten Statnett, OED og KMD fremhever for å få en mer robust energiforsyning.

Energi Norge har fått laget studier om generelle konsekvenser av endrede nettatariffer. Konklusjoner fra Xrgia viser at effekttariffer kan bidra til lastflytting, som dermed kan utsette eller redusere investeringer.

Kommentarer til forslag i kapittel 5.5 Konsekvenser for fjernvarmen

Konsepthøringen har foreslått flere endringer som berører fjernvarmesektoren. Vi vil stille et generelt spørsmål om NVE har intensjon om å endre inntektsgrunnlaget mellom næringskunder og husholdningskunder.

1) Endringer i tariffens ledd

Maksimalprisen for fjernvarme reguleres gjennom energiloven og skal ikke overstige prisen for elektrisk oppvarming i vedkommende forsyningsområde. Etter gjeldende forvaltningspraksis inngår energi- og effektleddet, men ikke fastleddet i beregning av maksimalprisen for fjernvarme.

NVE foreslår tre kostnadsmodeller som skal ligge til grunn for et nytt effektledd for husholdninger.

I dag benyttes i hovedsak abonnert effekt for husholdningskunder og målt effekt for næringskunder. Målt effekt vil i større grad være en opsjon også for husholdningskunder etter innføringen av AMS, når disse endringene vil bli gjeldende. Dette vil gi signaler om at det er dyrere å bruke strøm i anstrengte perioder av døgnet og året, slik at kunden kan flytte eller redusere forbruket, eller konvertere til andre energibærere.

Effekttariffen er ment å bidra til å kutte veksten i makseffekten i Norge, og dermed gi en besparelse eller utsettelse av investeringer i nettet. Vi viser til at utbygging av fjernvarme, men økt installert termisk effekt også vil ha en gunstig virkning på makseffekten i byer med fjernvarmeforsyning (ref NVEs rapport 2014, og Flexelterm-studien)

Fastleddets størrelse

Som NVE beskriver vil en tariffmodell med høyt fastledd få konsekvenser for beregningsgrunnlaget for fjernvarmeprisen. NVE bør tydeliggjøre hva fastleddet skal dekke.

Vi mener at målt effekt vil gi den mest korrekte kostnadsfordelingen, og at fastleddet holdes på et lavt nivå, slik at samfunnet også henter ut det økonomiske potensialet for utbygging av fjernvarme. Investeringer i distribusjonsnettet må koordineres med utbygging av fjernvarmeanlegg og nett i de byene dette gjelder.

2) Fleksibelt forbruk

NVE vurderer muligheten av å fjerne ordningen med fleksible tariffer. Denne ordningen innebærer at nettselskapene og Statnett har mulighet til å koble ut last ved kapasitetsproblemer i nettet. Denne fleksibiliteten har en verdi som gir en lavere tariff til nettkunder med alternativ forsyning.

Dette gir fordeler for begge parter, og er nødvendig for å håndtere den fleksibiliteten som kreves i de ulike nett. Behovet for fleksibilitet er vurdert i flere studier, og konklusjonen er at behovet vil øke med større innslag av uregulert kraft i systemet.

Innen forbrukersegmentet er fjernvarmesystemet den sektoren som kan gi størst fleksibilitet. Endringer i ordningen med fleksible tariffer etter 2010 med krav til strengere praksis, har resultert i at færre små nettkunder har en slik ordning. Dette ser vi også ved utfasing av oljekjeler som er politisk vedtatt.

Industribedrifter har også fleksible tariffer, men kraftkrevende industri og fjernvarmeforsyning er vesentlig forskjellig når det gjelder avhengighet av kraftsystemet. Mens industrien er avhengig av å benytte elektrisitet i produksjonen, og alternativet til kraftforbruket er å stenge ned produksjon, har fjernvarmen alltid tilgjengelig alternativ forsyning – som igjen bidrar til å avlaste kraftsystemet. Et fjernvarmesystem utnytter alltid den til enhver tid beste energikilde avhengig av pris og tilgjengelighet. Ved kapasitetsproblemer i nettet

øker prisen, samtidig som utkobling kan bli varslet. Et fjernvarmeselskap har alltid back up med andre ressurser, og alle selskaper med konsesjon er underlagt regelverket i beredskapsforskriften.

Dette viser at fjernvarmebedriftene er godt tilpasset en ordning med fleksible tariffer, pga tilgjengelighet til (fornybar effekt) og raske tilpasning. Kostnaden denne fleksibiliteten gir, verdsettes gjennom dagens system for fleksible tariffer.

Ordningen er mindre rasjonell på byggnivå, fordi erfaringer viser at byggene i liten grad har fornybar reservelast utenom el, og det har liten verdi når den skal kobles ut. Forslaget om økt bruk av elkjeler for bygg i ny teknisk forskrift, som skal gjelde fra 1.1.2015, kan bidra til å redusere fleksibiliteten i lokale nett. Derfor må arbeidet med tariffene sees i sammenheng med annet regelverk,

Fleksible tariffer gjelder i dag for elkjeler og varmepumper brukt i fjernvarme. En eventuelt ny ordning hvor fjernvarmeselskaper får betalt ved utkobling, vil ikke virke optimalt med tanke på behovet for fleksibilitet i systemet. Det vil fjerne forutsigbarheten i dagens ordning, ettersom behovet for utkjøp vil variere fra år til år.

En fjerning av dagens ordning vil øke prisen for bruk av elektrisitet i overskuddsperioder, og gjøre det uklart hva man eventuelt kan få igjen ved å bli kjøpt ut ved behov. Dette vil medføre at fjernvarmebedriftene investerer seg bort fra elektrisitet som ressurs, noe som igjen begrenser fleksibiliteten systemet.

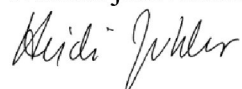
Fleksibiliteten fjernvarmen tilbyr innebærer også at fjernvarmen kan tar imot elektrisitet i perioder med overskudd. Fjernvarmesystemet representerer slik sett et fornybart, termisk lager i byene.

Det nordiske kraftsystemet vil ha et kraftoverskudd i lang tid fremover, men med tidvis og stedvis effektknapphet. Dette tilsier behov for samspill med fleksible systemer og at tariffen for fjernvarmeselskapene må kunne gjenspeile både situasjoner med overskudd og underskudd av kraft. Det gjør dagens ordning med fleksible tariffer.

Vi mener at ordningen med fleksibelt forbruk skal opprettholdes på systemnivå og for større brukere som kan garantere alternativ back up.

Vi gir gjerne mer informasjon om dette, dersom det er ønsket.

Vennlig hilsen
Norsk Fjernvarme

Heidi M. Juhler
Daglig leder

Trygve Mellvang-Berg
Kommunikasjonssjef